

بغداد همزمان با مبارزه با فساد، برای خلع سلاح گروه‌های مقاومت ضرب‌الاجل تعیین کرد؛

«الزیدی»، در مسیر بازسازی ساختار قدرت در عراق؟

رامین پرتو

استد در جریان تحقیقات از علی معارج البهادلی، معاون توزیع فرآورده‌های نفتی وزارت نفت، بیش از ۱۱ میلیون دلار، چهار میلیارد دینار عراقی و چندین ملک توقیف شده است. در کنار این پرونده، تحقیقات درباره دهامهم‌دیگر موضوعی که در نهایت به کشف شبکه‌های دامنه‌بار داشت‌ها وجود دارد.

فساد: زخمی که اقتصاد عراق را فرسوده کرد
برآوردهای رسمی نشان می‌دهد عراق طی دو دهه گذشته بین ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیارد دلار بر اثر فساد مالی خسارت دیده است؛ رقمی که به‌خوبی نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از درآمدهای نفتی این کشور هرگز صرف توسعه زیرساخت‌ها، خدمات عمومی و رفاه شهروندان نشده است.

عبدالرحمان المشهدانی، اقتصاددان عراقی، معتقد است ریشه پرونده‌های کنونی به ماه‌ها قبل بازمی‌گردد؛

علی الزیدی، نخست‌وزیر عراق، با تأکید بر اینکه مبارزه با فساد تازه آغاز شده است، اعلام کرده هیچ فردی، صرف‌نظر از جایگاه سیاسی یا اداری، از پیگرد قضایی مصون نخواهد بود. او همچنین وعده داده است اموال عمومی به‌خرانه دولت بازگردانده شود و انحصار سلاح نیز به‌طور کامل ابراشود. ده‌ها نفر از جمله نمایندگان پارلمان، سیاستمداران، مدیران اجرایی، مسئولان دولتی و برخی فعالان اقتصادی خیر داده‌اند. دستگاه قضایی نیز اعلام کرده

زمانی که گزارش‌هایی درباره هزینه‌های غیرمتعارف انتحاباتی و منابع مالی برخی نامزد‌های پارلمان به دستگاه قضایی ارائه شده به گفته‌ها برخی نامزد‌ها صدها هزار دلار و حتی میلیون‌ها دلار برای انتخابات هزینه کرده بودند؛ موضوعی که در نهایت به کشف شبکه‌های گسترده فساد انجامید.

چرا بغداد همزمان پرونده فساد و انحصار سلاح را گشود؟
مهم‌ترین پرسش این است که چرا دولت عراق به‌صورت هم‌زمان وارد دو پرونده بسیار حساس فساد مالی و انحصار سلاح شده است؟

واقعیت آن است که این دو موضوع از یکدیگر جدا نیستند. طی سال‌های گذشته بخشی از شبکه‌های فساد اقتصادی از پشتوانه سیاسی و امنیتی بر‌خوردار بوده‌اند؛ برخی نیز به‌واسطه ارتباط با مرکز قدرت، عملاً از پیگرد قضایی مصون مانده بودند. از این رو دولت بغداد به این جمع‌بندی رسیده است که بدون تثبیت اقتدار دولت و محدود کردن سلاح به نهادهای رسمی، مبارزه با فساد به نتیجه نخواهد رسید.

عمل دوم به تحولات منطقه‌ای باز می‌گردد. پس از افزایش تنش‌های منطقه‌ای و حملات متقابل میان بازیگران مختلف، بغداد بیش از گذشته نگران تبدیل شدن عراق به میدان رقابت قدرت‌های خارجی است.

نیز به‌دست آورده‌اند و برخی از آنها بخشی از ساختار رسمی امنیتی کشور محسوب می‌شوند. به‌همین دلیل خلع سلاح کامل آنها نه‌از نظر سیاسی و نه‌از نظر امنیتی فرآیندی ساده نیست. با این حال، اظهارات نخست‌وزیر عراق مبنی بر تحویل بخشی از سلاح گروه‌های مانند سرا یا اسلام، عصاب اهل الحق و کتاب امام علی نشان می‌دهد بغداد ترجیح داده است مسیر گفت‌وگو و توافق را در پیش بگیرد. نه‌بر خوردنظمی مستقیم. این رویکرد احتمال کاهش تنش را افزایش می‌دهد.

واکنش داخلی و نقش آمریکا
احتمالاً واکنش گروه‌های مقاومت عراق یکسان نخواهد بود. بخشی از این گروه‌ها که رابطه نزدیکی تری با دولت دارند، برای جلوگیری از تشدید بحران داخلی، همکاری محدودی با بغداد خواهند داشت؛ اما گروه‌هایی که نگران کاهش نفوذ سیاسی و امنیتی خود هستند، ممکن است در برابر برخی اقدامات دولت مقاومت کنند یا خواستار تضمین‌های سیاسی شوند.

با این حال، در شرایط کنونی هیچ‌یک از جریان‌های اصلی مقاومت تمایل ندارند عراق وارد یک رویارویی داخلی جدید شوند؛ زیرا چنین وضعیتی نه‌به‌سود دولت است و نه‌به‌سود گروه‌های مقاومت. از این رو محتمل‌ترین سناریو، ادامه مذاکرات و اجرای تدریجی برنامه انحصار سلاح خواهد بود.

درباره نقش آمریکا نیز دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد. هر چند مقام‌های عراقی تأکید کرده‌اند عملیات مبارزه با فساد را تطبیقی با سفر نخست‌وزیر به واشنگتن ندارند، اما نمی‌توان تأثیر غیر مستقیم تحولات منطقه و خواسته‌های آمریکایی را تقویت اقتدار دولت مرکزی عراق را نادیده گرفت.

واشنگتن طی سال‌های گذشته همواره بر ضرورت محدود شدن سلاح به دولت و کاهش نفوذ گروه‌های مسلح تأکید کرده است. با این حال، شواهد موجود نشان می‌دهد روند کنونی بیش از آنکه نتیجه فشار مستقیم آمریکا باشد، محصول نیازهای داخلی عراق است. دولت بغداد به این نتیجه رسیده که ادامه فساد گسترده و تعدد مراکز قدرت، نه تنها اقتصاد کشور را فرسوده کرده، بلکه اقتدار دولت و جایگاه عراق در معادلات منطقه‌ای را نیز تضعیف کرده است.

در مجموع، عملیات «هول‌الفجر» «ایجاد مهم‌ترین آزمون دولت عراق طی طی سال‌های اخیر دانست. موفقیت خروج اسرائیل از خاک لبنان، از اسرائیل و لبنان بازدید کرد. دستنکام در بیانیه‌ای که در پلتفرم رسانه اجتماعی ایکس منتشر شد، اعلام کرد که در یاسالار کوپر با مقامات ارشد غیر نظامی و نظامی در هر دو کشور دیدار کرد. گفت‌وگوهای او در لبنان شامل دیدار با رئیس جمهور و فرمانده ارتش لبنان بود. در این بیانیه آمده است که دو صلح تاریخی که روز جمعه در واشنگتن دی سی امضا شد، گفت‌وگو کرد.

فرمانده فرماندهی مرکزی ایالات متحده در اسرائیل از نیروهای آمریکایی مستقر در آنجا بازدید کرد. دستنکام خاطر نشان کرد که بیش از ۵۰۰۰۰ سرباز آمریکایی در حال حاضر در سراسر منطقه فعالیت می‌کنند و تأکید کرد که آنها در حالت آمادهباش بالا و آمادگی کامل باقی می‌مانند.

همچنین سفارت آمریکا در بیروت در بیانیه‌ای اعلام کرد که در این دیدارها درباره مسیر پیش رو و آغاز رسمی اجرای توافق نامه چارچوبی صحبت شد. این سفارتخانه توضیح داد این توافق، مسیری واقع‌بینانه برای خروج از درگیری فعلی را ترسیم می‌کند و یک فرآیند روشن و سازمان‌یافته با هدف بازگرداندن حاکمیت لبنان و خلع سلاح حزب‌الله ایجاد می‌کند.

در این راستا روزنامه واشنگتن پست به نقل از یک مقام آمریکایی نوشت: ایالات متحده نقش مستقیمی در نظارت بر تحرکات ارتش لبنان و اسرائیل ایفا خواهد کرد و این نقش شامل استفاده از نیروهای آمریکایی در لبنان و اراضی اشغالی است.

این مقام آمریکایی توضیح داد که ایالات متحده از زمان توافق ۲۰۲۳ نیز وهایی در لبنان به عنوان ناظر داشته است و هر دو طرف نظارت خواهد داشت تا هر گونه نقض توافق را شناسایی کند.

این منبع گفت ایسن روند رهبری سیاسی ما را قادر می‌سازد تا فشار لازم را بر هر دو طرف برای انجام تعهداتشان اعمال کند. وی افزود که فرمانده فرماندهی مرکزی ایالات متحده به هیچ یک از طرفین نظارت مستقیمی نخواهد داشت اما مقامات دستنکام هر گونه تخلفی را به دولت ترامپ گزارش خواهند داد تا بتوانند مداخله کنند.

بر اساس این توافق نامه که متن آن توسط وزارت امور خارجه آمریکا منتشر شده است، ارتش لبنان باید پس از تأیید خلع سلاح گروه‌های مسلح غیردولتی و برچیدن زیرساخت‌های مرتبط با آنها که به ارتش اسرائیل اجازه می‌دهد به تدریج از خاک لبنان عقب‌نشینی کند، حاکمیت مؤثر خود را بر تمام خاک لبنان احیا کند.

این ماجرا باعث شده تا احساس خشم شدیدی در میان اسرائیلی‌ها به‌ویژه در میان ساکنین شهر ایلات، پس از آنکه متوجه شدند ورود به یک مرکز تفریحی در این شهر برای چندین ماه ممنوع شده و دسترسی به آن به سربازان آمریکایی اختصاص یافته است، حاکم است. این رویداد زمانی آغاز شد که ساکنان «کیبوتس ایلوت» با ممنوعیت ورود به مرکز تفریحی «یو اسپلش» مواجه شدند؛ مرکز که سال‌ها به‌ویژه در فصل تابستان، محل رفت‌وآمد آن‌ها بوده است. آن‌ها بعداً متوجه شدند که استفاده از امکانات این مرکز دیگر برای سکنه اراضی اشغالی ممکن نیست و آن‌ها باید حداقل تا ماه اکتبر منتظر بمانند تا بتوانند مجدداً وارد این مرکز شوند و از امکانات آن بهره‌مند شوند.

این محدودیت‌ها تنها به زرزوهای هتل‌ها ختم نشد؛ بلکه استخر این تفرجگاه با حصارهای سیم‌خاردار محاصره شد. در به‌های آهنی در ورودی نافص شده و مدیر شد، «یو اسپلش» زرزوهای جدید برای ماه‌های گرم سال (ژوئیه، اوت و سپتامبر) را بست و صدها زرزو قبلی اسرائیلی‌ها را با وعده جبران خسارت مالی لغو کرد. این اقدامات نشان داد که این مرکز تفریحی کاملاً از چرخه خدمات عمومی خارج شده و صرفاً برای خدمت‌رسانی به آمریکایی‌ها اختصاص یافته است.

جهان نما

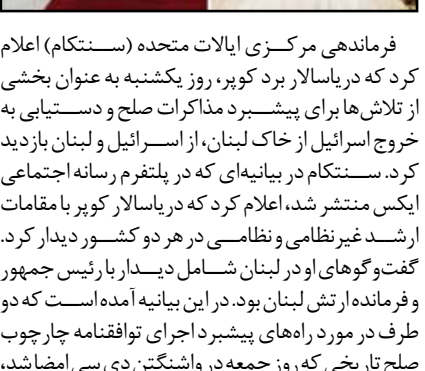
یک مقام آمریکایی خبر داد؛ احتمال استقرار نیروهای آمریکایی در لبنان و اراضی اشغالی

در حالی که رئیس جمهور لبنان و فرمانده فرماندهی مرکزی آمریکا اجرای «توافق چارچوب» بین بیروت و تل‌آویو را مورد بررسی قرار دادند، یک مقام آمریکایی از احتمال استقرار نیروهای آمریکایی در لبنان و اراضی اشغالی خبر داد. ژوزف عون، رئیس جمهور لبنان دوشنبه در دیدار با برد کوپر، فرمانده فرماندهی مرکزی ایالات متحده بر تصمیم خود برای گسترش حاکمیت دولت با نیروهای مسلح تا مرزهای جنوبی تأکید کرد.

طبق گزارش الجزیره، ریاست جمهوری لبنان اعلام کرد که عون با کوپر مقدمات مربوط به اجرای توافق چارچوب حاصل شده در پی مذاکرات لبنان، آمریکا و اسرائیل در واشنگتن را مورد بحث و بررسی قرار داد. به گفته فرماندهی ارتش لبنان، کوپر همچنین با رودولف هیگل، فرمانده ارتش لبنان دیدار کرد.

در این دیدار دو طرف اهمیت موفقیت مکانیزم پیوست امنیتی توافقنامه چارچوب میان بیروت و تل‌آویو راه‌های تقویت همکاری در آینده را مورد بحث قرار دادند. هیگل از حمایت آمریکا قدر دانی و بر لزوم ادامه همکاری بین دو ارتش برای حفظ امنیت و ثبات لبنان تأکید کرد.

از سوی دیگر دستنکام اعلام کرد که کوپر با عون و هیگل راه‌های پیشبرد اجرای توافق چارچوب با اسرائیل را مورد بحث قرار داده است. کوپر همچنین به اراضی اشغالی سفر و با نیروهای آمریکایی مستقر در آنجا دیدار کرد.

فرماندهی مرکزی ایالات متحده (دستنکام) اعلام کرد که در یاسالار برد کوپر، روز یکشنبه به عنوان بخشی از تلاش‌ها برای پیشبرد مذاکرات صلح و دستیابی به خروج اسرائیل از خاک لبنان، از اسرائیل و لبنان بازدید کرد. دستنکام در بیانیه‌ای که در پلتفرم رسانه اجتماعی ایکس منتشر شد، اعلام کرد که در یاسالار کوپر با مقامات ارشد غیر نظامی و نظامی در هر دو کشور دیدار کرد. گفت‌وگوهای او در لبنان شامل دیدار با رئیس جمهور و فرمانده ارتش لبنان بود. در این بیانیه آمده است که دو صلح تاریخی که روز جمعه در واشنگتن دی سی امضا شد، گفت‌وگو کرد.

فرمانده فرماندهی مرکزی ایالات متحده در اسرائیل از نیروهای آمریکایی مستقر در آنجا بازدید کرد. دستنکام خاطر نشان کرد که بیش از ۵۰۰۰۰ سرباز آمریکایی در حال حاضر در سراسر منطقه فعالیت می‌کنند و تأکید کرد که آنها در حالت آمادهباش بالا و آمادگی کامل باقی می‌مانند.

همچنین سفارت آمریکا در بیروت در بیانیه‌ای اعلام کرد که در این دیدارها درباره مسیر پیش رو و آغاز رسمی اجرای توافق نامه چارچوبی صحبت شد. این سفارتخانه توضیح داد این توافق، مسیری واقع‌بینانه برای خروج از درگیری فعلی را ترسیم می‌کند و یک فرآیند روشن و سازمان‌یافته با هدف بازگرداندن حاکمیت لبنان و خلع سلاح حزب‌الله ایجاد می‌کند.

در این راستا روزنامه واشنگتن پست به نقل از یک مقام آمریکایی نوشت: ایالات متحده نقش مستقیمی در نظارت بر تحرکات ارتش لبنان و اسرائیل ایفا خواهد کرد و این نقش شامل استفاده از نیروهای آمریکایی در لبنان و اراضی اشغالی است.

این مقام آمریکایی توضیح داد که ایالات متحده از زمان توافق ۲۰۲۳ نیز وهایی در لبنان به عنوان ناظر داشته است و هر دو طرف نظارت خواهد داشت تا هر گونه نقض توافق را شناسایی کند.

این منبع گفت ایسن روند رهبری سیاسی ما را قادر می‌سازد تا فشار لازم را بر هر دو طرف برای انجام تعهداتشان اعمال کند. وی افزود که فرمانده فرماندهی مرکزی ایالات متحده به هیچ یک از طرفین نظارت مستقیمی نخواهد داشت اما مقامات دستنکام هر گونه تخلفی را به دولت ترامپ گزارش خواهند داد تا بتوانند مداخله کنند.

بر اساس این توافق نامه که متن آن توسط وزارت امور خارجه آمریکا منتشر شده است، ارتش لبنان باید پس از تأیید خلع سلاح گروه‌های مسلح غیردولتی و برچیدن زیرساخت‌های مرتبط با آنها که به ارتش اسرائیل اجازه می‌دهد به تدریج از خاک لبنان عقب‌نشینی کند، حاکمیت مؤثر خود را بر تمام خاک لبنان احیا کند.

این ماجرا باعث شده تا احساس خشم شدیدی در میان اسرائیلی‌ها به‌ویژه در میان ساکنین شهر ایلات، پس از آنکه متوجه شدند ورود به یک مرکز تفریحی در این شهر برای چندین ماه ممنوع شده و دسترسی به آن به سربازان آمریکایی اختصاص یافته است، حاکم است. این رویداد زمانی آغاز شد که ساکنان «کیبوتس ایلوت» با ممنوعیت ورود به مرکز تفریحی «یو اسپلش» مواجه شدند؛ مرکز که سال‌ها به‌ویژه در فصل تابستان، محل رفت‌وآمد آن‌ها بوده است. آن‌ها بعداً متوجه شدند که استفاده از امکانات این مرکز دیگر برای سکنه اراضی اشغالی ممکن نیست و آن‌ها باید حداقل تا ماه اکتبر منتظر بمانند تا بتوانند مجدداً وارد این مرکز شوند و از امکانات آن بهره‌مند شوند.

خبر

ترکیه: آمریکا نباید از ناتو خارج شود

یاشار گولر، وزیر دفاع ترکیه در آستانه برگزاری نشست ناتو در هفته آینده در آنکارا بیان کرد که این ائتلاف در حال تطبیق با چشم‌انداز امنیتی در حال تغییر است و ایالات متحده آمریکا به دنبال خروج از این ائتلاف نیست. طی ماه‌های اخیر، عدم حمایت متحدان اروپایی ناتو از حملات غیرقانونی آمریکا و اسرائیل علیه ایران به یکی دیگر از مسائل تنش‌زا در روابط واشنگتن با این متحدان تبدیل شد. دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا پیشتر از کشورهای اروپایی خواسته بود هزینه نظامی را تا ۵ درصد از میزان تولید ناخالص داخلی افزایش دهند و مسئولیت بیشتری در تأمین امنیت این بلوک بر عهده بگیرند. دولت ترامپ پس از اجازه‌نشدن کشورهای اروپایی عضو ناتو به استفاده از پایگاه‌هایشان برای حملات متجاوزانه به ایران، تهدید به خروج نظامیان خود از این کشورها، بستن پایگاه‌ها و خروج از ناتو کرده و این ائتلاف را «بیرکاذبی» توصیف کرده بود. ترکیه قرار است از ۷ تا ۸ ژوئیه (۱۶ تا ۱۷ تیر) در آنکارا میزبان رهبران ۳۲ کشور عضو ناتو همچنین کشورهای حاشیه خلیج فارس و آسیا-آرام باشد. وزیر دفاع ترکیه در گفت‌وگو با خبرگزاری رویترز گفت که این نشست بر وحدت این ائتلاف، ارزیابی افزایش هزینه‌های نظامی متحدان، تقویت همکاری صنایع جنگی و افزایش حمایت از اوکراین متمرکز خواهد بود. به گفته گولر، آنکارا باید در ابتکارهای نظامی اروپا نقش داشته باشد. او افزود: ناتو همچنان یک بستر بی‌ظنیر و بنیادین برای امنیت و دفاع فرآتلانتیک باقی می‌ماند. ما دورا را در حال ارزیابی و منتظریم، نه به عنوان یک بحران، بلکه روندی برای تطبیق با فضای در حال تغییر امنیتی

خبر

کمک ۳.۹ میلیارد یورویی اروپا به پهپادسازی اوکراین

بسیار کوتاه بستگی دارد، آمده است: این بخشی از وام بزرگ ۹۰ میلیارد یورویی حمایت از اوکراین است که ۳۰ میلیارد یورو برای کمک‌های بودجه‌ای کمک خواهد کرد تا از شهرنودان خود محافظت کند، از حاکمیت خود را دفاع و امنیت اروپا را تقویت کند. اروپا تا هر زمانی که لازم باشد، برای دستیابی به صلحی عادلانه و پایدار قاطعانه در کنار اوکراین می‌ایستد». در این بیانیه با تأکید بر این که برتری نظامی اوکراین به عنوان کلیدی در جنگ به نامی خواهیم از آن حمایت کنیم. امروز ما اولین قسط ۳.۹ میلیارد یورویی را

برای فناوری پیشرفته پهپادی به منظور تقویت دفاع اوکراین از آدمی کنیم، و مبالغ بیشتری در راه است». او افزود: «این سرمایه‌گذاری‌ها به اوکراین کمک خواهد کرد تا از شهرنودان خود محافظت کند، از حاکمیت خود را دفاع و امنیت اروپا را تقویت کند. اروپا تا هر زمانی که لازم باشد، برای دستیابی به صلحی عادلانه و پایدار قاطعانه در کنار اوکراین می‌ایستد». در این بیانیه با تأکید بر این که برتری نظامی اوکراین به عنوان کلیدی در جنگ به نامی خواهیم از آن حمایت کنیم. امروز ما اولین قسط ۳.۹ میلیارد یورویی را

نگرانی سازمان ملل از درگیری‌های اخیر افغانستان و پاکستان

سختگویی آنتونیو گوتش، دبیر کل سازمان ملل متحد در یک کنفرانس خبری گفت که دبیر کل سازمان ملل متحد «خواستار توقف فوری خصومت‌ها و حفاظت از غیرنظامیان پاکستانی و افغانستانی است». به نقل از خبرگزاری آناتولی، استغان دوجاریک، سختگویی گوتش را ترغیب افغانستان و پاکستان به «حل اختلافات خود از طریق دیپلماسی»، گفت: «ما همچنان از همه طرف‌های خواهیم که به تعهدات خود تحت قوانین بین‌المللی بشر دوستانه عمل کنند و همچنان تأکید می‌کنیم که غیرنظامیان و زیرساخت‌های غیرنظامی باید در همه زمان‌ها محافظت شوند». دوجاریک به بیانیه‌ای از سوی هیات کمکرسانی سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) استناد کرد که تأیید می‌کند «بسیاری از غیرنظامیان در این حملات هوایی انجام شده توسط پاکستان در استان‌های پکتیا، پکتیکا و کتر کشته‌شده و زخمی شده‌اند و همه

افشای جزئیات تازه از گفت‌وگوی نتانیاها و ترامپ در مورد لبنان

امنیتی در جنوب لبنان عقب‌نشینی نخواهد کرد و آن را «منافع ملی و استراتژیک اسرائیل» دانست. وزیر جنگ اسرائیل در ادامه افشا کرد: تل‌آویو طرح اولیه گسترده‌تری برای از بین بردن توانمندی‌های حزب‌الله و خلع سلاح آن داشت اما در ادامه به دلیل تخشید تأزمانی که حزب‌الله آمریکا و ایران و فشارهای آمریکا، به طرح دوم خود که طرحی محدودتر

یسرائیل کانس، وزیر جنگ اسرائیل در جمع خبرنگاران اظهار کرد: ایران به دولت دونالد ترامپ فشار آورد تا مساله لبنان را به توافق‌ها بیافزاید. ترامپ نیز از بنیامین نتانیاها خواست جبهه‌ها را ادغام کند اما او با این موضوع مخالفت کرد. کاتس در ادامه گفت: نتانیاها و ترامپ پنج گفت‌وگو در این مورد انجام دادند که من در چهار مورد از آنها شرکت داشتم. در این رایزنی‌ها ترامپ سعی داشت لبنان را در توافق با ایران بگنجاند اما نتانیاها و مخالفت کرد. وزیر جنگ اسرائیل افزود: در بنجین گفت‌وگویی که ترامپ با نتانیاها داشت و من در آن شرکت نداشتیم، ترامپ از استمرار عملیات‌های تل‌آویو در لبنان انتقاد کرد و نتانیاها در پاسخ گفت که هرگز ساختمان‌ها را بمباران نخواهد کرد اما به تلاش خود به شکل دقیق برای تهدیدهای امنیتی ادامه خواهد داد. او ادامه داد: نتانیاها به ترامپ گفت که اسرائیل از منطقه